

Latvijas Republika
VENTSPILS PILSĒTAS DOME

LĒMUMS

Ventspilī

2012.gada 8.jūnijā

Nr. 86
(protokols Nr.11;12 §)

Par Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas publiski pausto viedokli saistībā ar Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja pienākumu izpildi

2012. gada 1. jūnijā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk - VARAM) mājas lapā internetā un citos masu medijos tika publicēts VARAM sniegtā skaidrojuma izklāsts Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūrai par Ventspils pilsētas domes un Ventspils Brīvostas valdes locekļa un valdes priekšsēdētāja Aivara Lemberga kā valsts amatpersonas pienākumiem.

2007. gada 16. augustā Ventspils pilsētas domes lēmuma Nr.259 „Par kārtību, kādā Ventspils pilsētas dome likumā noteiktā kārtībā uzsāk pildīt Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta Pirmstiesas izmeklēšanas uzraudzības nodaļas prokurora A.Mežsarga 13.08.2007. lēmumu par drošības līdzekļa piemērošanu” 2.punkts paredz, ka: „Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja pienākumus līdz kriminālprocesa virzītāja lēmuma par drošības līdzekļa piemērošanu grozīšanai vai atcelšanai pilda Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja vietnieki saskaņā ar Ventspils pilsētas pašvaldības nolikumu.” Kopš minētā Ventspils pilsētas domes lēmuma pieņemšanas Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja pienākumi ir sadalīti starp Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja 1.vietnieku infrastruktūras jautājumos, Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja 1.vietnieku sadarbības jautājumos un Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja vietnieku atbilstoši Ventspils pilsētas pašvaldības 2007. gada 23.aprīļa Saistošajiem noteikumiem Nr.3 „Ventspils pilsētas pašvaldības nolikums” (turpmāk – „Pašvaldības nolikums”).

Tāpat, Republikas pilsētas domes un novada domes deputāta statusa likuma 10. panta 1. punkts, paredz, ka deputātam savā vēlēšanu apgabalā ir pienākums piedalīties attiecīgās domes lēmumu izpildes kontrolēšanā.

Ventspils pilsētas dome konstatē, ka personu tiesības brīvi paust viedokli, izteikt savas domas, piedalīties politisku organizāciju, biedrību un pašvaldību darbā nosaka vairāku tiesību aktu normas, tajā skaitā:

”ANO Vispārējā cilvēktiesību deklarācija” 18.pants, 19.pants un 21.panta pirmajā daļā nosaka:

„18.pants. Katram cilvēkam ir tiesības uz domas, apziņas un reliģiskās pārliecības brīvību, un šīs tiesības ietver brīvību mainīt savu reliģisko pārliecību vai uzskatus, kā arī brīvību

gan vienatnē, gan arī kopā ar citiem publiski vai privāti paust savu reliģisko pārliecību vai uzskatus, sludinot tos, piedaloties reliģiskās ceremonijās un rituālos.

19.pants. Katram cilvēkam ir tiesības uz pārliecības brīvību un tiesības brīvi paust savus uzskatus; šīs tiesības ietver brīvību netraucēti palikt pie saviem uzskatiem un brīvību meklēt, saņemt un izplatīt informāciju un idejas ar jebkuriem līdzekļiem neatkarīgi no valstu robežām.

21.panta pirmā daļa. Katram cilvēkam ir tiesības piedalīties savas valsts pārvaldē tieši vai ar brīvi izraudzītu pārstāvju starpniecību”.

Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 9.panta pirmā daļa, 10.panta pirmā daļa paredz:

„9.panta pirmā daļa. Ikvienam cilvēkam ir tiesības uz domu, apziņas un reliģijas brīvību;

10.panta pirmā daļa. Ikvienam ir tiesības brīvi paust savus uzskatus. Šīs tiesības ietver uzskatu brīvību un tiesības saņemt un izplatīt informāciju un idejas bez iejaukšanās no valsts institūciju puses un neatkarīgi no valstu robežām.”

Latvijas Republikas Satversmes VIII nodaļa „Cilvēka pamattiesības” no 99.panta līdz 102.pantam nosaka:

„99.pants.Ikvienam ir tiesības uz domas, apziņas un reliģiskās pārliecības brīvību.

100.pants. Ikvienam ir tiesības uz vārda brīvību, kas ietver tiesības brīvi iegūt, paturēt un izplatīt informāciju, paust savus uzskatus.

101.pants. Ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā, kā arī pildīt valsts dienestu. Ikvienam Eiropas Savienības pilsonim, kas pastāvīgi uzturas Latvijā, ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties pašvaldību darbībā.

102.pants. Ikvienam ir tiesības apvienoties biedrībās, politiskās partijās un citās sabiedriskās organizācijās.”

Atbilstoši Ventspils pilsētas domes rīcībā esošajai informācijai Ventspils pilsētas domes priekšsēdētājs Aivars Lembergs vienlaikus ir ne tikai Ventspils Brīvostas valdes loceklis, priekšsēdētājs, bet arī Ventspils pilsētas domes deputāts, Pilsētas attīstības jautājumu komitejas priekšsēdētājs, Finanšu komitejas loceklis, Ventspils pilsētas domes Mārketinga padomes priekšsēdētājs, Apbalvošanas komisijas priekšsēdētājs, Ekonomikas un budžeta komisijas priekšsēdētājs, Pilsētas attīstības komisijas priekšsēdētājs, kā arī biedrības „Latvijas Tranzīta biznesa asociācija” prezidents, valdes loceklis, biedrības „Ventspils attīstības aģentūra” prezidents, valdes loceklis, politiskās partijas „Latvijai un Ventspilij” valdes priekšsēdētājs, biedrības „Basketbola klubs „Ventspils”” prezidents, valdes loceklis, biedrības „Latvijas Ostu asociācija” prezidents, biedrības „Biznesa attīstības asociācija” valdes loceklis, priekšsēdētājs, Latvijas Republikas un vienlaikus Eiropas Savienības pilsonis, kurš bauda tiesības brīvi paust savas domas vai uzskatus jebkurā jautājumā un kuram piemīt visas tiesības un brīvības, kas uzskaitītas ANO Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā, Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā, Latvijas Republikas Satversmē.

Tā kā no VARAM mājas lapā internetā www.varam.gov.lv ievietotās informācijas izriet, ka VARAM nav centies iegūt Ventspils pilsētas domes rīcībā un Valsts ieņēmuma dienesta publiskajā datu bāzē pieejamu informāciju par Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja, Ventspils pilsētas domes deputāta un Ventspils Brīvostas valdes locekļa, priekšsēdētāja Aivara Lemberga citiem Ventspils pilsētas pašvaldībā vai ārpus tās ieņemamajiem amatiem vai izpildītajiem pienākumiem, var secināt, ka VARAM 31.05.2012. vēstules sagatavošanai, kas nosūtīta Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūrai, ir piegājusi formāli, tādējādi iesaistoties politiskos procesos, ko iniciē atsevišķi politiskie spēki (piem., politiskā partija „Reformu partija”, politiskā partija ”Vienotība”), kas vērsas pret politiskās partijas „Latvijai un Ventspilij” valdes priekšsēdētāju un citiem tās biedriem.

Lai VARAM varētu konstatēt, kāda amatpersona Ventspils pilsētas domes institucionālajā sistēmā būtu atzīstama par iestādes vadītāju, VARAM bija nepieciešams

detalizēti izvērtēt Ventspils pilsētas pašvaldības institucionālo organizāciju un darbības struktūru.

Tā, piemēram, Pašvaldības nolikuma punkts 3.5.1. nosaka, ka Priekšsēdētājs vada Domes darbu. Atbilstoši Nolikuma 1.2. punktam „Dome” ir Ventspils pilsētas iedzīvotāju ievēlēta pašvaldības koleģiāla lēmēj institūcija (t.i. domes deputātu kopums). Savukārt Pašvaldības nolikuma 1.3. punkts paredz, ka „Administrācija ir Ventspils pilsētas domes izpildinstitūciju kopums, kas nodrošina Domes pieņemto lēmumu izpildi, organizē vietējās pārvaldes darbu [...]. Administrāciju vada izpilddirektors”. Secināms, ka atbilstoši Ventspils pilsētas pašvaldības institucionālai organizācijai Ventspils pilsētas domes kā iestādes darbu vada Administrācija, kuru savukārt vada izpilddirektors.

Atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1.panta 9.punktam, Ventspils pilsētas domes deputāts un Domes priekšsēdētājs ir politiska amatpersona, kuru ievēlē un ieceļ pamatojoties uz politiskiem kritērijiem.

Iepriekš Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija, (tagad – VARAM) par šo pašu jautājumu savā 2010. gada 1. oktobra atzinumā Nr.2.1-14/L/790-kol/6018 ir secinājusi, ka, pat nepildot domes priekšsēdētāja pienākumus, deputātam kā vēlētam politiķim ir samērā plašs tiesību un pienākumu loks domē un savā vēlēšanu apgabalā, kurus viņš var īstenot piedaloties pašvaldības darbā un pārstāvēt savu vēlētāju intereses.

Atbilstoši likuma „Par pašvaldībām” 5.panta ceturtai daļai pašvaldības darbību pārrauga Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. Savukārt Valsts pārvaldes iekārtas likums, tā 7.panta piektā daļā paskaidro, ka pārraudzība nozīmē augstākas iestādes (šajā gadījumā - VARAM) tiesības un pienākumu atcelt pārraugāmās iestādes prettiesisku lēmumu, kā arī prettiesiskas bezdarbības gadījumā dot rīkojumu attiecīga lēmuma pieņemšanai. Ventspils pilsētas dome nav saņēmusi nekāda veida VARAM informāciju par kāda Ventspils pilsētas domes deputāta pieļautu prettiesisku rīcību, nedz arī lūgumu kāda konkrēta Ventspils pilsētas domes lēmuma pieņemšanai situācijas novēršanai.

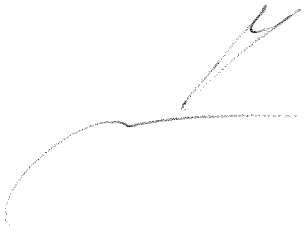
Nemot vērā iepriekšminēto un pamatojoties uz likuma „Par pašvaldībām” 21.panta pirmo daļu, kas nosaka domes tiesības izskatīt jebkuru jautājumu, kas ir attiecīgās pašvaldības pārziņā, kā arī 08.06.2012. Likumības komisijas ieteikumu un 08.06.2012.Izglītības, kultūras un sporta jautājumu komitejas atzinumu, nolūkā paust Ventspils pilsētas domes viedokli par 2012. gada 1. jūnijā VARAM portālā www.varam.gov.lv sadaļā Aktualitātes un citos masu medijos publicēto informāciju saistībā ar VARAM skaidrojumu par Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja, Ventspils Brīvostas valdes locekļa un valdes priekšsēdētāja Aivara Lemberga kā valsts amatpersonas pienākumu apjomu

Ventspils pilsētas dome nolemj:

1. Informēt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju un Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūru, ka Ventspils pilsētas domes rīcībā nav ziņu, kas liecinātu par to, ka Ventspils pilsētas domes priekšsēdētājs Aivars Lembergs, vienlaicīgi arī Ventspils pilsētas domes deputāts Aivars Lembergs, Pilsētas attīstības jautājumu komitejas priekšsēdētājs, Finanšu komitejas loceklis, Ventspils pilsētas domes Mārketinga padomes priekšsēdētājs, Apbalvošanas komisijas priekšsēdētājs, Ekonomikas un budžeta komisijas priekšsēdētājs, Pilsētas attīstības komisijas priekšsēdētājs, kā arī biedrības „Latvijas Tranzīta biznesa asociācija” prezidents, valdes loceklis, biedrības „Ventspils attīstības aģentūra” prezidents, valdes loceklis, politiskās partijas „Latvijai un Ventpilij” valdes priekšsēdētājs, biedrības „Basketbola klubs „Ventspils”” prezidents, valdes loceklis, biedrības „Latvijas Ostu asociācija” prezidents, biedrības „Biznesa attīstības asociācija” valdes loceklis, priekšsēdētājs, Latvijas Republikas un vienlaikus Eiropas Savienības pilsonis, kopš 2007. gada 13. augusta būtu pildījis Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja vai Ventspils Brīvostas valdes priekšsēdētāja pienākumus;

2. Ventspils pilsētas domes deputāta Aivara Lemberga darbības (t.sk. komentējot Ventspils pilsētas pašvaldības pieņemtos lēmumus), atbilst ANO Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā, Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā, Latvijas Republikas Satversmē garantētajām pamattiesībām un tiesībām uz vārda brīvību, kā arī likuma „Par pašvaldībām” 50. panta, 55. panta un Republikas pilsētas domes un novada domes deputāta statusa likuma 3. nodaļā noteiktajām deputāta tiesībām un pienākumiem;
3. Pieprasīt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai nosūtīt Ventspils pilsētas domei 2012. gada 31. maija vēstuli, kas nosūtīta Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūrai.

Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja
1. vietnieks infrastruktūras jautājumos

J. Vītoliņš

Nosūtīt:

1- VARAM

1-Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūrai

1-Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai

1- Vispārējai nodaļai

1-Juridiskai nodaļai

1-laikrakstam “Ventas Balss”

7.eks. lietā